

Barlangtani Intézet

D-1984-23.

Könyvtára *

J E L E N T É S

A

HAJNOCZY JÓZSEF BARLANGKUTATÓ CSOPORT

4.
1984. évi

MUNKAJÁRÓL

Tiszaföldvár

1985.

A Hajnóczy csoport 1984. évi tevékenységéből és a kollektíva másfél évtizedes munkájából messze ki - magaslik az 1984-ben rendezett XXIX. Barlangnap.

Csoportunk először kapott ilyen jelentős megbízást és igyekeztünk úgy felkészülni, hogy zökkenőmentesen benyelítsük le az 1984. évi Vándergyűlést.

A rendezés szempontjai az alábbiak voltak:

- messzemenően betartani ill. betartatni a területre vonatkozó környezetvédelmi előírásokat;
- a szigorúan védett területen csak vezetőkkel közlekedtetni az érdeklődőket;
- kb. 40 db. műanyag szemeteszsák elhelyezésével megátelni a táborhelyen és környékén a szemét szétszórását;
- védeni és óvni, de ugyanakkor megmutatni, az Odervári hasadék- és a Hajnóczy-barlangot;
- ne legyen a vendégek részére a három nap "vigyázmenetelés", mindenki érezze jól magát.

Ahhoz, hogy elgondolásunk szerint tudjuk lebonyolítani a Vándergyűlést megfelelő előkészítő munka igényeltetett. Ennek értelmében 1984. áprilisában egyeztető tárgyalást szerveztünk és benyelítettünk le a Vándergyűlés leendő térségében. A megbeszélésen képviseltette magát az OTVH É-Me.-i Felügyelősége, a BNP, a bükkzsérvai Tanács. Sajnos nem jött el a Mátrai Erdő- és Fafeldelgező Vállalat megbízottja.

Ezen a megbeszélésen megegyeztünk a legfontosabb feladatok végrehajtásában. Tisztáztuk a terület illetékes gazdáival, hogy kinek milyen elvárásai vannak s mi ezeknek hogyan tudunk megfelelni. Megtörtént a terepbejárás, ahol megmutattuk, hol mit akarunk rendezni, bemutatni.

Bükkzsérc község illetékesei biztosítottak arról, hogy a kérdéses időpontban a helybéli üzletek a meg-növekedő igényeknek megfelelően lesznek ellátva.

Tiszaöldváron is széleskörű szervezésbe kezdünk. A Vándorgyűlés kiadványait /:Barlangismertető, bg.tér - kép:/ a szolnoki Damjanich János Múzeum rota üzemében készítették el. A XXIX. Vándorgyűlés plakettjét a mezőturi Agyagipari Szövetkezetben gyártották le.

A földvári Lenin Tsz és a cibakházi Vörös Csillag Tsz is lehetőségeihez mérten segítette a Vándorgyűlés megrendezését. Ők biztosították a szállítást, valamint az ed. berendezéseket /: 1 db csobogó, 2 db dupla WC:/.

Az előmunkálatoknak köszönhetően 1984. június 25-én fent velt minden az Oder-hegy lábánál lévő Mákszem tisztáson /vagy Török-réten/. A megérkezést követően felállítottuk sátozóberunkat, majd a terület rendezéséhez fogtunk.

Sárga műanyag szalaggal jelöltük mind a felszíni, mind a barlangi utvonalakat. A felszíni utak jórészt egybeestek a jelzett turistautakkal, csak a barlangekhez

vezető utak jelentettek letérést. Ugyancsak e szolgálattal jeleztük a Marcel Leubens Kupa felszíni versenyhelyeinek megközelítését.

A kapcsolattartás érdekében a Mákszentől telefönt vezettünk a Hajnóczy-bg.-ba. Ezuten köszönjük a Műszaki Bizottság és főként Kérdő Péter segítségét, aki sokat tett a telefonok megbízhatósága érdekében.

Felállítottuk - szemet gyönyörködtető kilátást is biztosítva - a WC-eket.

Junius 28-ra, csütörtökre, már a csobogót is sikerült a faluban feltölteni jó ivóvízzel.

Minden készen állt a vendégek fogadására, akik közül Gönczöl Imre futott be elsőnek, Veszprémből.

Másnap már kora reggel megkezdődött a barlangász - társak bevonulása. Lassan benépesedett a Mákszem tisztás. Este már a tábertűz mellett nézött a társaság java-része.

Szombaton is jöttek még vendégek, de közben haladt a kiírt program is.

Böcker Tivadar megnyitotta a XIX. Vándorgyűlést, majd előadások hangzottak el. Az előadók - érhetően - a Bükk hegységről szóltak. Dr. Hevesi Attila a Bükk kialakulásával, Dr. Tóth Géza a Dél-Bükk vízrajzával ismertette meg a hallgatóságot. Varga Csaba a Hajnóczy csoport tevékenységéről számolt be.

Közben egyre-másra indultak és jöttek vissza a Hajnóczy és az Odervári hasadék-barlangba látogatást tett kisebb csapatok. Volt némi vita a viszonylag alacsony létszámú csapatok miatt, de később a többség belátta, hogy csak így lehetett megoldani a barlangok megtekintését.

Este - ugyancsak a Műszaki Bizottságtól kapott - áramfejlesztő zümmögésétől kísérve vetített képes csoportbeszámoló hangzottak el, többek között a vendéglátó Hajnóczy barlangról, de nagy érdeklődés kísérte a szenzáció számba menő József-hegyi bg. ismertetését is.

30-án, szombaton kora reggel kelt a stáb, hogy a Marcel Leubens Kupa bg.i terápét berendezzük. Kilenc csapat indult a versenyen s mindössze egy lépett vissza.

Először a barlangi fordulón küzdötték át magukat a csapatok, majd a felszínen a csapat egyik tagja az elméleti kérdésekre felelt egészen addig, amíg másik két társa a technikai feladatot /: ereszkedés - átszerelés - ereszkedés - mászás:/ oldotta meg.

Miután befejeződött a Marcel Leubens Kupa barlangi fordulója ismét megindult a látogatás a Hajnóczy barlangba. Sötétedés után jött fel az utolsó csoport, de még ők is elérték a tábertüznél tartott ünnepélyes eredményhirdetést.

Ezután ismét vidám barlangászos nótákkal zártuk a napot.

Vasárnap reggel újra indultak a barlangi turák, de néhányan már kezdték bontani sátraikat és bucsut vettek

a tábortól.

A nap folyamán még jónéhány csoport tekintette meg a két barlangot, majd délután 4-5 körül eltávozott az utolsó vendég is.

--

Az utolsó vendég távozása után felsóhajtottunk, hogy megúsztuk a rendezvényt, különösebb baleset nélkül. Mindössze egy rosszullét történt és a nyíregyházi csoport vezetőjét be kellett szállítani Egerbe, a kórházba, de később megtudtuk, hogy ő is a csoportjával együtt ment haza.

Még a szervezés idején arra gondoltunk, hogy szeméttenger lesz a vendégek után, de kellemesen csalódtunk. Ez egyrészt a rendkívül fegyelmezett táborozóknak, másrészt a kihelyezett szeméttartóknak köszönhető. Ez utóbbiak ugyanis dugig voltak szeméttel és ha már nem fért beléjük, akkor mellettük halmozták össze, így viszonylag kevés dolgunk akadt szemétszűrés terén. A faluból megfogadott fuvaros nyilvános szeméttelre szállította az összegyűlt hulladékot.

Elbontottuk, fertőtlenítettük és eltakarítottuk a mellékhelyiségeket, majd átszállítottuk az új, azaz régi táborhelyünk közelébe.

A vasárnap délután és a hétfő az átiskolással és a Mákszem rendbetételével telt el.

Kedden /07. 03./ 21 fő Bogácsra, kettő Egerben, 4 pedig Mezőkövesden látogatta meg a fürdőt felrissülés

céljából.

A fürdőzés előtt viszont már elkezdtek a munkát. Három fő - Baráth B. irányításával - a Rekettyésben dolgozott, 4 fő - Krenn G. vezetésével - a Nagy-terem hasadékrendszerét vizsgálta át. Miklós G. kut.vez.h. utmutatásai szerint, Mucsi J. Virág I. és Nagy E. segítségével a tiztegu "ujonccsapat" először szállt le a barlangba.

1957. 07. 04. Szerda

A mai napon tíz helyen folyt a munka.

1./ Baráth B., Kardos E. és Székács I. a Rekettyésben folytatták a bontást.

2./ Kender I., Timár Z. és Vereb T. az "Új rész" "k" pontjánál keresték az összeköttetést az Őriás-teremmel. A bontás során kétféle anyaggal találkoztak:

a. - vörössagyag, b. - feketés, szürke, márgás agyag.

A hozott mintákat Szegeden elemeztetjük.

3./ A Jubileumi-járat elején levő Máris-kürtöt Domján J., Tornyai L. és Városi J. próbálta meg kimészni. Sikerült. Az elindulási helytől mintegy 6-7 m-t tudtak haladni, de onnan már tovább nem, mert nagy sziklák zárták el az utat.

4./ Varga Cs., Mucsi J. és Virág I. a Szabó András terembe mentek, fotózás céljából.

5./ Az Ácsolat fölötti bontásnál Varga Z.,

Máté T. Fedor F. és Szlankó Z. dolgozott.

A két járat közül a jobboldali beszűkült,
tehát ott nem lehet tovább bontani.

6./ Kremm G. Szlankó T. és Tóth A. a tavaly ki-
helyezett hőmérőket járták végig és szereztek
adatokat:

Á l l e m á s	időpont	hőmérséklet
Niagara	09 ³⁰	8,2°C
Nagy-terem	09 ⁴²	7,4°C
Leyla	09 ³⁵	8,0°C
Galéria	09 ⁵⁰	9,2°C
Óriás-terem	10 ⁰⁴	10,2 °C
Grand Kanyon	10 ²³	8,4°C
Komszemel	11 ²⁷	8,7°C
Tsitsogó	11 ⁴³	8,5°C
Szellem-terem	10 ⁵⁰	8,2°C

7./ A Grand Kanyonban Császár Á., Nagy E. és Mikes
A. végeztek méréseket. A járat Ny-i végén lévő
törmelékkup adatait vették fel.

8./ Kecsis I., Gósz Z. és Virág A. térképezési
munkálatokat végeztek Kecsis I. és Gósz Z.
szakdelvezetáéhoz.

9./ Kremm R., Bilicz E. és Medra Sz. a felszínen
dolgoztak, a déli karsztkopáreson végeztek
cönológiai felmérést.

10./ Az ujoncek Miklós G. irányításával a rappelézést
gyakorlelták, először a csucsról, majd később a
barlang fölötti 20-es falról.

07. 05. Csütörtök

Ma hat csoportban folyt a munka:

1./ Kremm G., Jordán A. és Tóth A. ismét a hőmérőket látogatta végig:

A l l e m á s	i d ő	h ő m é r s é k l e t
Niagara	11 ⁴⁹	8,4°C
Nagy-terem	12 ⁰⁰	8,5°C
Leyla	12 ⁰¹	8,5°C
Galéria	12 ⁰⁹	9,5°C
Óriás-terem	12 ¹⁵	10 °C
Grand Kanyon	12 ³⁸	7,2°C
Kömszemel	12 ⁴⁵	9,0°C
Tsitsogó	13 ⁰⁵	8,9°C
Szellem-terem	13 ³⁴	8,5°C

2./ A "k" pontnál Kender I., Timár Z. és Vereb T. folytatta a bontást.

3./ A Little Kanyonban Baráth B. Virág I. és Szlankó Z. végzett bejárást és keresték a továbbvezető utat vagy az Ácsolat, vagy a Labirintus felé. Nem találták.

4./ Az Ácsolatnál Varga Z., Máté T. és Feder F. dolgoztak. A szűk hely miatt kevés eredménnyel.

5./ Mikes A., Császár Á. és Virág A. folytatták a morfológiai felmérést.

6./ Városi J. kut.vez.h. irányításával, Ternyi L. és Mucsi J. segítségével az ujoncok a Galériával és az Óriás-teremmel ismerkedtek.

07. 06. Péntek

- 1./ Mucsi J., Krema G., Varga Cs. és Virág I. a Jubileumi ág felső szintjében, a Dómban voltak fotózni.
- 2./ Donján J. kut.vez.h. irányításával Tornyai L. és Váresi J. a Komszomelhez települtek, hogy folytassák a Kéz melletti kürtő kimászását.
- 3./ Kender I., Vereb T. és Timár Z. folytatta a "k" pont melletti bontást.
- 4./ Baráth B., Székács I. és Virág A. a Rekettyés bontásán dolgoztak.
- 5./ Az Ácsolatnál dolgozott Varga Z. Fodor F. és Máté T.
- 6./ Ugyancsak ide jöttek az ujoncok - 11 fő -, hogy Miklós G. és Szlanó Z. irányításával beleszálljanak a bontás "örömeibe". Igaz, hogy itt eléggé szűk a hely, de épp ezért kiesni sem tudnak az ujoncok, ezért itt tették az az első "csákányvágásokat".

Ma jött a táborunkba D e m e t e r András a Természettudományi Múzeum munkatársa, aki arra kért minket, hogy jelezzük neki ha a barlangban denevéreket észlelünk. Ha lehet számoljuk meg, fotozzuk le őket és térképen rögzítsük előfordulási helyüket. Címe: 1088 Bp. Baross u. 13.

07. 07. Szombat

Ma avattuk az ujoncokat, kedélyes fenékpaskolás közepette. Az ujoncok száma 13 volt - pontosan. Az avatók

száma pedig - óh balsers! - huszenöt. Az avatandókat csak csak az vigasztalta, hogy jövőre ők is a másik oldalon lesznek.

Ma már megkezdődött a visszaszámlálás, ennek jegyében Baráth B. Virág I. és Virág A. a telefonok kiszerezéséhez fogott.

Három "vendégturát" bonyolítottunk le ma:

Domján J. Városi J. Tornyi L. és Varga Z. öt személyt vittek le, Tóth A., Szlankó T. Szilák Cs. és Vereb T. hat főnek mutatta meg a Hajnóczy bg.-ot, míg Gál I. és Pődör L. 4 emberrel mentek le.

07. 08. Vasárnap

Az immár hagyományos "gyermekturánkat" bonyolítottuk le ma. A táborban lévő kiskorúak igen várták ezt a napot. A kilenc kisgyereket - köldökzsinórral - kilenc felnőtt barlangász vitte le a Háztető - Rem-terem - Depó - Lapos-terem - Nagy-terem - Leyla utvonalon.

Tizenkét fő Bogácsra ment fürdőzni.

Baráth B., Kardos E. és Székács I. a Rekettyésbe mentek egy utolsó dühödt rohamra az agyag és a szikla ellen.

Miklós G., Kremm G., Jordán A., Kalmár R. és Sándor M. a Hufnágel-be ereszkedtek le, ellenőrzendő, hogy a tél-tavaszi csapadék milyen nyomekat hagyott.

Varga Z., Szlankó Z., Vereb T. és Máté T. segítségével 5 fő megtekintette a Jubileumi járatot.

07. 09. Hétfő.

Az utolsó "barlangos" nap.

- 1./ Szellem-terem - Kremm G., Tóth A., Szlankó T. és Jordán A. kihzzák a bentőszerszámokat, valamint néhány db. kőzetmintát a bentésből.
- 2./ "k" pent - Timár Z., Vereb T., Horváth H. és Melnár A. munka után az Ácsolat és a Nagy terem telefonjait hozzák ki.
- 3./ Rekettyés - Baráth B., Kárdos E., Székács I. ugyancsak munka után a Galéria felső és a kijárat telefonjait hozzák ki.
- 4./ Kemszemel - Tsitsogó - Varga Z., Máté T. és Virág A. a kábeldobot és a köteleket hordják ki.
- 5./ Lapos-terem - Székács I., Lisztes J. és Szalai T. a barlang ezen részét nézik át és hoznak ki minden nem edailló anyagot.
- 6./ Ácsolat - Szlankó Z. irányításával 5 fő próbálkozik még a bentéssel, majd utána az összes szerszámot kihordják.

Este a tábertüznél megtörténik a tábor értékelése, ahol szó esik arról, hogy idén a legfontosabb feladat a XXIX. Vándergyűlés megrendezése volt, melynek becsülettel eleget tettünk - mintegy 40-45 "Hajnóczys" vett részt a lebonyolításban. A második héten végzett munka egyelőre nem eredményezett sehol sem kiugró sikert, de bizunk abban, hogy a következő években legalább két helyen - Ácsolat,

Kéz - sikerül a továbbjutás.

Viszonylag kevés szó esett eddig a felszínen dolgozó "egyszemélyes" biológus csoportról, nevezetesen Kremm Ritáról, akinek feladata volt a növényhatározás, a növénytársulások vizsgálata.

Két éve végzi ezt a munkát, jobbadan egyedül, ill. evközben kap segítséget biológia szakos tanárnőjétől. A második évben eljutott oda, hogy viszonylag biztonságosan meg tudja határozni a növényeket, felfigyel az eltérésekre /: így tűnt fel pl. az *Arum maculatum* :/. Az 1985-ös tábor után jut majd el addig, hogy eddigi vizsgálatairól, megfigyeléseiről összefüggő, tartalmas jelentést készítsen.

A Vándorgyűlés során sikerült más csoportokkal jó kapcsolatot teremtenünk. melynek eredményeként az ősz folyamán két turát bonyolítottunk le:

1./ 1984. szept. 30.

Pálvölgyi bg.

József-hegyi bg.

Miklós Gábor kut.vez.h.

Baráth B.

Mucci J.

Mucci L.

Virág I.

2./ 1984. nov. 17-18.

Mátyás-hegyi-bg.

Ferenc-hegyi bg.

Miklós Gábor

Baráth B.

Domján J. kut.vez. h.

Herváth H.

Kremm G.

Melnár A.

Szlankó Z.

Virág I.

Az első turán Kiss Attila, a Bekey csoport egyik vezetője volt csapatunk kísérője, míg a József-hegyi barlangban Adankó Péter gondoskodott a kíséretéről.

A novemberi turán az Acheron csoport két tagja irányította csoportunkat, így ezek a kirándulások a csoportek közötti gyümölcsöző kapcsolat kialakulásának első lépései is voltak. Ezúton köszönet a segítőknek és Miklós Gábor kut.vez.h.-nak, aki a turákat szervezte.

Tiszaföldvár, 1985.

Csaba Varga

Varga Csaba

csep.vez.